H 1/10 H.6 8/
P II 970

Anul IV. Cluj, 13 Ianuarie n. 1906. Nr. 1.

ABONAMENTUL:
PE AN 3 COR. 20 FIL.
„ 1/2 „ 1 „ 60 „
„ 1/4 „ — 90 „
ÎN STREINĂTATE:
PE AN 6 FRANCI.
„ 1/2 „ 3 „
—o—
Numeri singuratici se vênd în Cluj cu 5 fileri, într'alte locuri cu 6 fileri.

Rĕvaşul

INSERŢIUNILE
se plătesc după mărimea locului ce ocupă; fiecare cm. □ costă odată 10 fil., de 2 ori 8 fil., de 3 şi mai multe ori 6 fileri.
—o—
ADRESA:
„RĕVAŞUL"
CLUJ, — KOLOZSVÁR
6. JÓKAI-UTCZA 6.

Editor şi redactor resp.: PETRU P. BARIŢIU | **Apare în fiecare Sâmbătă** | Intemeietorul foii: Dr. E. DĂIANU

Abonaţi „Rĕvaşul!"

Cu nr. de faţă »Rĕvaşul« întră în anul al IV. al vieţii sale. In pragul noului an, chemăm cu dragoste pe toţi cei ce ne înţĕleg, să aboneze şi să câştige abonaţi noi la »Rĕvaşul«.

Credincios cărării sale de până acum *»Rĕvaşul«* va stărui, din ce în ce tot mai mult, pentru ideile creştine, în viaţa publică.

Democraţia creştină — este şi va fi ţinta lui, iar devisa-i este: *A înnoi toate întru Christos!*

»Rĕvaşul« este şi rĕmâne **cea mai ieftină foaie românească,** care prin caracterul său cinstit, prin tonul său cumpetat şi-a făcut un loc de onoare în presa românească de pretutindeni, şi să va nisui necontenit, ca prin stil literar şi prin *ilustraţiuni frumoase, de cuprins românesc* ori *moral,* să-şi susţie bunul nume, de care se bucură.

Abonamentul remâne şi pentru anul nou tot cel vechiu:

Pe an 3 cor. 20. — In străinătate **6 franci.**

Restanţierii sunt rugaţi a trimite cu *abonamentul cel nou* şi restanţele cele vechi!

Dar de anul nou.

La incheirea foii aflăm, cu deosebită bucurie, că d-l **Stroe Belloescu**, *cunoscutul Român de inimă şi mare filantrop, a trimis pentru noua biserică din Cluj suma de o mie (1000) coroane, întru amintirea scumpilor şi iubiţilor sei părinţi* **Stana** *şi* **Stroe Belloiu**.

Fapta creştinească a d.-lui Beloescu vorbeşte de sine în mod petrunzetor de dulce. Dumnezeul Părinţilor nostri, care înţelege gândurile tainice ale celor ce-l iubesc, să-i rĕsplătească cu bogatele sale haruri cereşti. Ear noi dorim, de anul nou bisericei din Cluj, numai o sută de creştini din neamul românesc ca d-l Belloescu şi la anul doar vom putea areta aici, chipul străucit al noueĭ biserici române din cetatea Clujuluĭ!

Locul bisericei nouă.

Vestim bucurie mare, care va fi la tot poporul credincios din Cluj şi la tot Românul de bine.

Curatoratul bisericei noastre din Cluj a cumperat loc pentru noua biserică, ce este a se zidi în aceasta iiberă regească cetate a Clujului. Anume a cumprat cele 2 case din piaţa Szechenyitér nri 28—29, cari de câţiva ani au fost ochite pentru copul acesta sfânt.

Casele au fost cumperate de la vechii proprietari acum doi, ani prin d.l *Ioachim Totoianu,* paroch şi propcietar în Chişfalĕu. De la dînsul le a cumperat biserica, conform însărcinarii date de adunarea generală din 9 Aprilie şi pe basa hotăririi luate în şedintele curatoratului din 14 şi 24 Novembre n. 1905. Contractul s'a incheiat la notarul public in 16 Dec. n. 1905 representând biserica: Parochul protopop Dr. E. Dăianu, curatorul primar Ioan Nestor de Desmir, cassarul bis. noue Vasile Ranta-Buticescu şi membrul curatoratului Ladislau Pop. asesor la sedria orfanală. Aprobarea contractului din partea. Prea Veneratului consistor din Blaj s'a dat în şedinţa din 26 Dec. n. sub n. 8275 — 1905.

Casele cumperate, vechi case nemeşeşti, sunt situate in loc foarte potrivit din toate punctele de vedere, având 2 fronturi. Astfel biserica nouă va putea fi aşezată la loc central, in ce priveşte credincioşii, şi la loc de frunte în acelaşi timp şi vederos.

Remâne numai, că acum toate sufletele să înţeleagă şi toate inimile să se deschidă cu dărnicie multă pentru scopul măreţ.

Acum ideia bisericii nu mai este o chimeră, nu mai este o închipuire a unor idealişti, numai e gând frumos în vânt.

Ideia bisericei noue în Cluj s'a întrupat deja prin dania cea minunată a bunului credincios *Ştefan Havaşi Oăşanu.* Acum eată, că a prins rădăcini în pământ, în loc frumos, vezut şi apropiat de grosul poporului credincios, numai bani trebuesc acum, ca să se plătească deplin preţul locului — aproape 80 de mii va costa cu toate cheltuielile — şi să se poată ridica apoi măreaţa zidire, care să arete ce am ştiut şi ce am putut noi românii la începutul veacului a 20-lea şi al doilea dela unire.

Toţi creştinii buni să-şi aducă aminte în clipite sfinte ale vieţii lor de noua biserică din Cluj, trimiţându-i câte un dar. Eată o adevărată faptă de anul nou. Eată o creştinească rescumpărare a multelor cheltuieli convenţionale cu gratulări, anunţuri şi altele de acestea.

Rugând pe cetitorii noştri să îmbrăţoşeze cu căldură causa bisericii din Cluj, le dorim din inimă:

Anul nou fericit!

Elevii institutului Bartolo Longo din Valle di Pompei. Copii celor întemniţaţi.

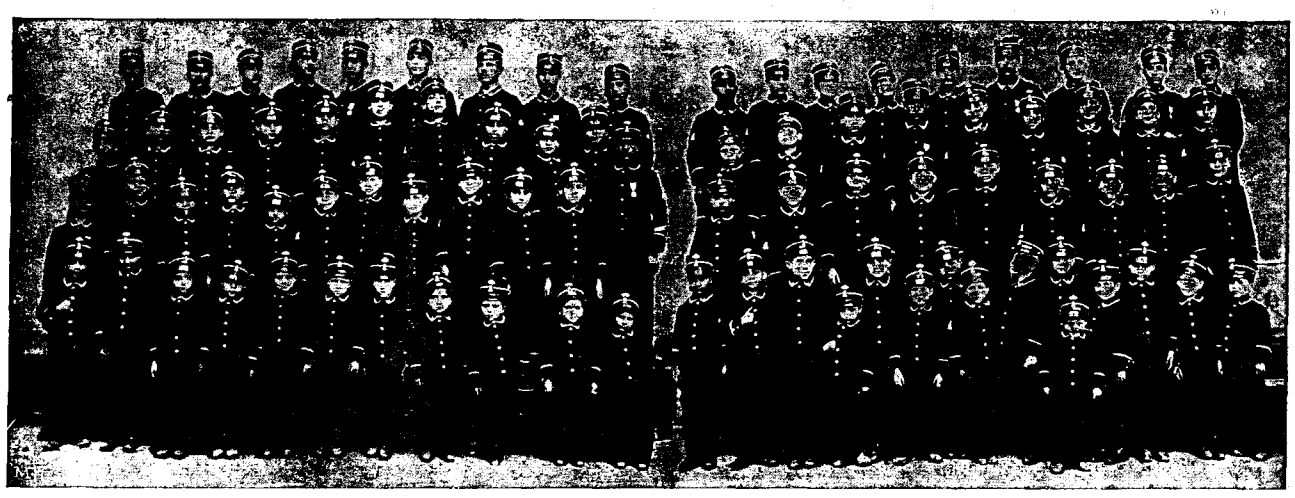

Chip din cartea nouă: *»Roadele milei creştineşti«* ce apare în Aiud.

Crestături.

— **Poesiile lui Goga** se traduc în ungureşte. După Coşbuc este Goga cel dintâiu poet al nostru din care poeţii unguri gustă cu plăcere. Nu e mirare; Goga la rîndul seu e cel dintâiu la noi care a tradus, splendid de frumos, un product clasic al literaturei maghiare: »Tragedia omului« de Madach. Trebue însĕ să spunem că traducerile ungureşti din Goga nu se apropie de frumseţa traducerii pe care Goga o face din Madach.

De pildă: Révai Károly traduce poesia »Reîntors« alui Goga, şi o publică în *Ujság* din Cluj (nr. din 7 Ian. n.) Aci *«codrul»* e tradus cu »erdők rengetegje«, cea ce nu personifică nimic. Iar »mulcomul zvon de patrafire

Ce blând asupra mea-şi pogoară
Duioasa lor hirotonire« —

se pierde cu totul în traducerea maghiară.

Ca dovadă punem lângă olaltă aceste 2 strofe din urma: (Poetul zice cătră Codru, bătrânul crai:)

Azi lasă-ţi freamătul să-mi pară
Un mulcon zvon de patrafire
Ce blând asupra mea-şi pogoară
Duioasa lor hirotonire...
Si spunei vîntului să tacă,
Când va porni de aici la plai:
Că reposatul n'a fost vrednic
De poala ta, bătrîne crai!

Öreg király! Ne zugj hogy képzelődjem;
Tán sóhajtásod égi lehelet?
Mely mélabusan ringatoz' fölöttem,
Megszentelvèn elárvult lelkemet.
Ne zugj! de mond meg a dühöngö szélnek,
Mikor a szabad sikra indul el,
Hallgasson ő is, — mert e bünös lélek
Helyet öledben ugy sem érdelmel!...

Cât de dulce şi frumoasă să simte limba noastră şi din aceasta asemânare.

— **Sămănătorul** relevează, prin condeiul cu larg orizont al d-lui Iorga, scrisele d-lui Petru Suciu, prim colaboratorul nostru. Reproducem aci aceasta notiţă, ca o încuragiare pentru tinerul nostru colaborator. Iată ce cetim în »Cronica« totdeauna interesantă:

»Cu »Ştirile literare« din »Gazeta de Duminecă« de la Şimlău sântem în adevăr pe terenul cinstit al acestui gen, iar nu pe acela al intrigilor şi insinuărilor. In n-l 49 al foii se vorbeşte pe larg şi binişor despre d. l. Ciocârlan, căruia-i trimetem această veste cu întrebarea dacă n'a mai aflat răgaz să scrie nimic. Foarte cald şi ce spune despre d. Goga. Acel ce scrie această rubrică, iscăleşte Petru Suciu«.

De la acelaşi un foarte frumos articol, plin de căldură prietenească, în »Unirea« din Blaj, despre d. Gârleanu«.

D-l Suciu adaugem noi, şi-a făcut păşirea pe terenul literar prin »Rĕvaşul«. Nrul 2 din »Cărţile Săteanului«, întitulat »Păcatele noastre« cuprinde o parte din articolii sei de introducere.

Se caracterizează prin iubire de poporul ţeran şi prin o mlădioasă, sonoră şi verde limbă

ERDÉLYI MÚZEUM-T
KÖNYVTÁRA
BCU Cluj

românească. — Adăpat la isvoarele cele mai limpezi şi bogate ale renaşterii literare, D-l Suciu va deveni un folositor membru al clerului nostru, căruia e menit să-i aducă cinste prin condeiul seu, dacă în forma modernă a limbei româneşti va şti să pună totdeauna şi un fond de idei sănătoase.

— **Congresul socialiştilor jidani şi români.** In 24 şi 25 Dec. n. 1905 s'a ţinut în Lugoj o adunare, la care au luat parte vro 70—80 de oameni şi pe care ei şi-au botezat'o *congres*, chipu congresul socialiştilor români. Preşedinte a fost »tovarăşul Stef. Mihelyi. Vorba a purtat'o tot unul şi acelaş *Gusti Auerbach* (un jidan alungat din România şi aşezat în Budapesta, de unde vrea să fericească pe oamenii noştri năcăgiţi cu socialismul, ca şi Saluzinsky, alt jidan, cu Kossuthismul.) Pe lângă Auerbach au mai ţinut isonul un Ioan Creţu din Sibiu, Lazăr Bogorin din Orăştie, Nicolae *Purceluş* şi alţii...

Creţu în vorbirea sa a aţiţat împotriva preoţilor, zicând că aceia »jefuesc şi pe morţi şi pe vii şi-şi strâng averi din sudoarea poporului muncitor ... din care să poată trăii o viaţă de trântori» neavând altă chemare »decât a întuneca poporul». Asemenea s'a născocorit şi împotriva »falşilor naţiunalişti» cari dacă şi-ar iubi neamul ar merge alăturia de Auerbach Gusti, ca să lupte împreună. — Aceşti »congresişti« au hotărât altfel a scoate foaia lor »Adevărul» în fiecare săptămână, şi o mută la — Lugoj; congresul cel mai apropat vreau să-l ţină la Sibiu în 25—6 Dec. 1906. — Auerbach altfel a propus a organisa pe muncitorii ţerani în cluburi la sate, unde să fie biblioteci, să li-să ţină prelegeri, ca să nu mai stee prin crişme. Pentru că — şi el recunoaşte — »avem un duşman şi mai mare şi acela este *vinarsul*.» S'ă mai hotărât ca »tovarăşii» să plătească o dare de partid, spre o acoperi »cheltueile necesare pentru *agitaţia politică*». — Suntem siguri că aceasta *agitaţie* guvernul nu va socoti-o drept revoluţie, cum a fost cea iscodită în timpul din urmă, dar nici preoţii noştri nu vor voii să înţeleagă, că e timpul să-şi strângă turma în jurul lor, şi aretându-i păşunea bună, să o păzască de bălăriile socialiştilor!, Mă-car că ar fi vremea. Că noi n'am putut face un congres, ei însă da.

Dascălul ca veterinar.

«A lui Şincai strănepoţi,
Scrieţi toate pentru toţi
Să vă înţeleagă poporul,
Că: el ne lucră ogorul!»

In eşti din urmă doi ani de zile atâtea cele au scris gazetele din ţara noastră în treaba neînţelegerilor din dieta ţerii, încât acuma doară nimenea dintre oameni nu mai ştie ce se va alege şi încotro va apuca unda povoiului ce se pregăteşte.

Nici despre una nu s'a scris însă atâta — şi româneste şi ungureşte, ba şi în alte limbi — câte s'au scris şi se scriu în treaba legii, ce vrea să facă Ministrul şcoalelor din ţară. Şi eu încă m'am gândit să scriu tocmai despre legea şcolastică cea nouă, ce vreau să o facă; dară voiu proba a scrie aşa, ca să mă înţeleagă ori cine că aşa doară nu se vor mânia pe mine nici românii, nici ungurii, ci le-a plăcea tuturora ce am scris. Doamne! numai de m'ar înţelege, că mi-se pare că nu vreau rău nimenui. Placă dară şi cetească cine va vrea!

De când e lumea au avut o samă de oamen, necazuri, iară alţii şi-au trăit lumea pe placi dară — mai ales la uoi în ţară — în aceşti do ani din urmă: dela mic până la mare au avut parte de suferinţă şi dureri, căci seceata cea mare — ca şi carea nu s'a pomenit de vre-o câteva rânduri de oameni — a uscat ţarinele, a secat izvoarele, a adus boale în oameni şi în vite! Apoi Domnilor celor ce au în mână şi pita şi cuţitul, încă nu le-a fost tocmai pe plac, căci atâtea svârcoliri, atâtea neînţelegeri şi pâraeli, încă nu s'au mai întâmplat pe la noi de vre-o 50 de ani încoace.

Şi în mijlocul atâtor necazuri, nici nu-i mirare că auzi pe bătrânii dela sate cum oftează îngrijorati, că «s'o apropiat capătul lumii, că, se scoală domn peste domn şi vin boale peste boale asupra noastră!... Numai D-zeu să ne scape şi să ne ferească«.

Sărmanul sătean! Ce va mai şti zice în durerea sa?... Când îşi lasă acasă pruncuţii zăcând în pat morboşi şi pleacă cu plugul ori cu carul la câmp, ca să-şi vadă de treaba sa, dar abia se prinde de lucru şi un bou i-se aruncă la pământ. Atnnci ce să se mai facă? Fuge în sat să-i ajute cineva. Dar cine să-i ajute? Incă e bine dacă se duce la popa să-i facă slujbă sfântă pentruca să-i treacă boului. Dar de obicei se duce la mătuşa Ileana, ca să-i descânte, să-i stingă cărbuni, să-i caute de «deochi« în alaut de 9 căsi. Pe când se întoarce la câmp, boul a perit, iar bietul Iuon se duce cu celalalt bou acasă, îl leagă la loc în grajd şi apoi haide la Moişe, ia 100 floreni împrumut, ca să-şi cumpere soţ la bou. Moişe e om bun şi prinde îndemână lui Iuon pentru 30—40 fl. îi dă 100 pe un an. Pe când îşi cumpără bou, îi moare şi un copil bietului Iuon, că necazul tot după cel necăjit aleargă! Na şi acuma ce să-şi mai facă? Iarăş am venit jupâne Moişe, îmi mai dai 30 fl., că mi-a murit un prunc.

Eacă aşa ajunge bietul ţăran la sapă de lemn, că pe la anul trebue să mai dea lui Moise şi vre-o două bucăţele de pământ, că cu boii nu se poate plăti. D'apoi malai pe sama căşii de unde, pe ce să cumpere? că de două veri încoace nu s'o făcut mai de loc.

Vedeţi Domnilor! sau pe latineşte: »Videant consules!« Cu de acestea vă bateţi capul, nu cu nu ştiu ce paragrafuri şi porunci. Că oameni necăjiţi ca bietul Iuon destui au mai fost. Au fost şi sunt în ţară sute de mii! Sunt necăjiţi români, nemţi, unguri, ruşi şi din toate şpiţele de oameni, afară de jidanii cei vicleni. Că din pricina secetelor nu s'au făcut grăunţe şi fânele au ars mai de tot. Bietul ţăran, care se razimă cu căsenii sei pe doi bouţi ori pe o văcuţă n'are cu ce se ţinea pe sine. Nutreţe are puţine şi aşa nici vitele nu sunt în putere, ci îndată le culcă la pământ ori ce beteşug mic şi apoi nici nu se află cine să-i ajute la vreme de nevoie.

Aceasta grije ar fi bine — mi-se pare mie — să umple capul părinţilor ţerii, adecă a domnilor dela cârmă, că oamenii de rând sărăcesc pe zi ce trece şi apoi nu-i mirare, că umplu lumea şi se duc la America sute de mii din toate neamurile.

Dară poate m'ar întreba oare care domn, că: »cum să ajutăm altmintrea poporului, că doară şi în anul trecut am adus mălai, păpuşoi, eftin din ţeri streine, să-şi poată cumpăra săracii, apoi pentru a apăra vitele de morburi sunt puşi anume doctori de vite«.

Aici aş respunde scurt şi la înţeles: «S'a adus păpuşoi bun şi eftin, dară pe multe locuri l'au cumpărat jidanii şi oamenii cu punga plină, că săracul n'a avut în pripă de unde să plătească şi aşa a cumpărat dela Moişe pe aşteptare piperată. Iară doctori de vite e drept, că sunt în tot cercul câte unul doi, doară şi mai mulţi — pe la celea oraşe — dară bietul ţăran, mai ales pe la munţi şi satele îndepărtate, nici nu cunoaşte pe acei doctori şi nici nu are vreme să meargă în pripă după ei, că n'are bani la îndemână să năimească căruţe domneşti. Fără — pare mi-se — ar fi lucru tare bun şi îndemânos, dacă s'ar pune satele, unde se ţin vite de casă, câte un doctor de vite,veterinar, care să fie în pripă de faţă şi să ajute celui necăjit.

Drept şi aceea, că unde trimite D-zeu pagubă, pot fi ori şi câţi doctori, tot nu-i leac; dară dacă ar fi la îndemână, în cele mai multe cazuri ar ajuta un doftor, de aceea şi mulţi foarte mulţi oameni ar fi scutiţi de sărăcie!«

*

Ci acuma iarăşi îmi pare, că aud cum strigă domnii şi poporul:

»Da ce vrei tu? De unde să punem atâţia doctori?« Ba poporul îmi zice: »N'avem noi destui mâncăläi, că d'abia le plătim la aceştia, da încă ai vrea să ne mai încarci şi cu doftori de vite.«

La aceasta iarăş îmi spun părerea mea în loc de respuns:

a) Domnilor iubiţi! Eu sunt învăţător sătenesc şi mă pricep şi eu încâtva la treaba lecuirii vitelor, că am cetit una alta şi am mai văzut şi auzit câte ceva. Faceţi bine şi mă chemaţi la o leacă de învăţătură — curs suplementar — ca să mă mai pricopsesc o leacă şi (de voiu fi destoinic) îmi daţi o bucată de scrisoare (diplomă) ca să am drept a ajuta fraţilor în vreme de necaz, că apoi se va putea încâtva stâmpăra primejdia. Aceasta n'ar fi peste putinţă, să se chieme învăţătorii din ţară,să mai învete veterinăria (vindecarea vitelor) în lunile de vară, că Doamne pe multe feluri de învăţături se cheltuieşte ţara, cari toate sunt bune, dar ca aceasta mai că nici una nu ar fi de folositoare ţerii întregi şi învăţătorimii.

De altmintrea aceasta e părerea mea, care nu hotăreşte, dară între miile de fărtaţi (colegi) aşa mi-se pare, că s'ar mai afla pe un gând cu mine, decumva nu s'au aflat până acuma! Eu n'am cetit nicăirea ideia (părerea) aceasta, dară o las altora mai harnici, ca s'o scarmene (discute), decumva ar afla ceva bun în ea! De iubiţii domni numai atâta aş întreba — dacă ar face bine să mă ierte, — că oare n'ar fi bine (cu scop) să se iee în planul de învăţământ şi aceea, ca învăţătorii tineri să învete cât mai bine creşterea şi lecuirea vitelor de casă (veterinariul.)

(Va urma).

RĚVAŞUL CLUJULUI

— **Crăciunul** s'a serbătorit în Cluj cu deosebită solemnitate.

Joi înainte de Crăciun s'au impărţit în şcoala confesională, darurile de Crăciun câştigate prin colecta reuniunei femeilor s. Maria în preţ de 60 cor. Impărţirea s'a făcut prin d-l Dr. Iuliu Florian, secretarul reuniunei, în prezenţa d-lui protopop Dr. E. Dăianu, şi a primului curator Măria Sa *Ioan Nestor de Dezmir*. Inainte de impărţire şcolarii, sub conducerea învăţătorului Andreiu Pora au cântat câteva colinde frumoase.

In sara de Crăciun corul bisericesc asemenea a înveselit multe case, mai ales ale fruutaşilor, cu frumoasele colinde, adunând astfel o frumoasă sumă pentru fondul corului.

In ziua de Crăciun biserica cea mică era nespus de indeşuită; şi în jur prin curte era mulţime de crestini. Liturgia a calebrat'o dl protopop Dr. E. Dăianu, care după evangelie a predicat, după obiceiu, arătând taina întrupării, esplicând prorociile mesiane şi aretând cinstea de care D-zeu a învrednicit Viflaimul cel nesocotit de oameni. Printr'o potrivită învârstrare a vestit poporului şi faptul, că s'a cumpărat loc pentru biserica cea nouă. care ca un non Vifleim va trebui să se ridice în vază spre mărirea lui D-zeu şi cinstea bisericei noastre. A impărtăşit bucuria ce a simţit Esc. Sa bunul nostru Metropolit *Dr. Vict. Mihályi de Apşa* la faptul acesta important pentru parochia din Cluj şi tâlcuind urările Inalt Preasfânţitului faţă cu curatorii bisericii, a impărtăşit în fine binecuvântarea archierească, pe care Metropolitul a trimis-o poporului credincios din Cluj din acest fericit prilej. Impresia momentului a fost cu adeverat sărbătorească.

D. a. la vecerne a slujit şi a predicat Cl. Dr. Iuliu Florian, asemene şi a doua zi, când protopopul a cercetat credincioşii din filia Someşfaleu.

A treia zi a fost iarăş multă lume la biserică. Sărbătoarea protomartirului Ştefan va deveni din an în an tot mai mare sărbătoare în Cluj prin faptul, că este şi ziua numelui celui mai mare ctitor al acestei biserici *Ştefan Havaşi Oăşanu*. Faptul l'a relevat d-l protopop şi în predica acelei zile.

La ameazi preoţii bisericii, printre alţi credincioşi. — directorul Economului Dr. Frâncu, funcţionarii băncii etc. — s'au prezentat la sărbătoritul Ştefan Hazaşi esprimându-i sentementele de stimă şi dragoste cu care-l învelue toţi credincioşii din Cluj şi toţi Românii de bine pentru fapta de D-zeu insuflată ce a făptuit.

Seara a fost o cină la casa parochială. Dl protopop a întrunit la masa sa în onoarea d-lui Havaşi vre-o 12 fruntaşi, între cari prim-curatorul Ioan Nestor, curatorii Vas. Hossu, jude de tablă, Lad. Pap, asesor la s. orfanală; Căp. Popa, Dr. Frâncu, Dr. Marcu, Dr. Poruţiu şi alţii. Fireşte u'au lipsit nici toastele, în focul cărora d-l Havaşi a luminat, pe lângă cuvinte spuse cuminte şi cu fapte noue: a dăruit 100 corla »masa studenţilor academici«.

Ca un moment nou şi îmbucurător în Cluj încrestăm păşirea corului biserici înfiinţat de noul învăţător A. Pora, care a cântat la liturgie respunsurile, iar la sfârşit a întonat colinde, care au fermecat poporul. Nu mai voiau să pornească din biserică. Dăm aici numele coriştilor:

1. Ioan Mărian. 2. Mihai I. Nicorescu. 3. Dumitru Rus. 4. Iosif Baugur. 5. George Meşter. 6. Petru Sânmiclăuşan. 7. Zaharie Balmoş. 8. Ioan Man. 9. Ioan Goia. 10. Constantin Pop. 11. Georgiu Mărginean. 12. Ioan Rus. 13. Vasile Mureşan. 14. Ioan Meşter. 15. Dumitru Paşc. 16. Teodor Lucuţa. 17. George Moldovan. 18. Teodor Chinez.

— **Umblarea cu crucea** din partea preoţilor gr.-cat. din Cluj va începe Luni după anul nou şi va ţinea 4 zile.

Ziua I. Anume Luni, în 2 Ian. vechiu vor cerceta preoţii districtul al IV. (Hidelve) şi al III. (Kétvizközt), anume un preot va începe dimineaţa în Rákoczy ut şi va merge în Fellegvár, Kövárytelep, Csillaghegy, jurul gării şi toate străzile din acele părţi până la Someş.

Al doitea preot va începe în strada Nagyszamos, Dezsma, Pap utcza şi toate ulţele din Măierişti până în Someşul-mic.

Ziua II. Se va cerceta districtul al V. (Felsőváros) anume un preot va începe în Zsák utcza şi va trece în Monostori ut, Könert u. Pásztor u. Hajnal ut, iar celalalt va începe din Trefort. u. lângă spital şi va merge pe Holdvilág u. în sus, apoi prin Hajongard.

Ziua III. Se va cerceta districtul al II. (Alsóváros) şi anume uu preot va începe în Feleki u. prin Heltai, Gvörgyfalvi, Munkás u. spre Pata u. iar celalalt va începe de lângă Someşul-mic, unde

©BCU Cluj

a gătat în ziua dintâi pe la capătul străzii Magyar u. Honvéd u. Kövespad, Zápolya u. spre Pata u. de capul de dincolo spre a se întâlni cu celalalt preot.

Ziua IV. Se va cerceta districtul I. (Belváros) anume inteligenţa din centru şi dela periferii.

Pentru orientarea credincioşilor se publică ecest program şi pe aceasta cale.

— **Reuniunea sodalilor români din loc** ca şi anul trecut, aşa şi în acest an în spre marea sĕrbătoare a naşterii Mântnitoriului şi anume Vineri în 5 Ianuarie 1906 a împărţit vestminte de iarnă la 26—27 elevi români, plasaţi la deosbite meserii aici în Cluj şi jur. Iacob Mureşan, secretarul reuniunii.

Rescumpĕrarea felicitărilor.

Din an în an obiceiul de a rescumpera felicitările de anul nou, în folosul unor scopuri mari, cucereşte tot mai mult teren în public. Şi e bine aşa.

Spiritul practic trebue să-l îmbrăţoşăm. Dragostea ni-l dictează. Nu în deşertăciuni trecătoare, ci în fapte trebue să arătăm iubirea noastră. Zilele sunt grele, trebue să rescumpĕrăm timpul, după îndemnul Apostolului.

De aceea încrestăm cu plăcere publicaţiunile, ce ni-s'au trimis din acest prilej. S'au rescumpĕrat felicitărlle de anul nou în felurite locuri pentru deosebite scopuri, toate bune şi vrednice de sprijin. Eată listele ce am primit:

I. Pentru biserica din Cluj:

Mihail Bontescu, advocat, Haţeg, 20 cor. Dr. E. Dăianu, protopop, Cluj, 10 cor. Dr. Iuliu Florian, capelan Cluj, 3 cor. (va urma.)

II. Pentru desp. Cluj al »Astrei«.

Domnii: Vasile Almăşan, adv. 10 cor. Dr. Aurel Anca, medic, 2 cor.; D-na Terezia Baldi, mare propr. 1 cor.; Ioan Béres, of. la mag. 1 cor.; văd. Bodocan, 1 cor.; văd. Maria Mihai Bohĕţel, 1 cor.; Petru P. Bariţiu, tipograf, 2 cor.; Iosif, Cioplea, asesor la sed. orf. 1 cor. Dr. Elie Dăianu protopop. 3 cor.: Dr. Amos Frâncu, adv. 3 cor.; văd, Anna Comanescu, 1 cor.; Nicolae Costea, înv. pen. 1 cor.; Dr. Iuliu Florian, 1 cor. (vor urma).

III. Pentru biserica din Bánffy-Huedin:

Domnii: Ion Gal, proprietar şi notar în Secuieu, 12 cor.; Dr. Andrei Pop, adv. în B. Huedin, 10 cor,; Dr. Vasiliu Crişan, adv. în B. Huedin, 6 cor.; Ion Pop, protopop în Morlaca, 5 cor.; Constantin Căciulă, contabil, B. Huedin 3 cor.; Romul Ramonţan, preot Mărgău, 2 cor.; Basiliu Vlaicu, oficial de poştă, Sibiiu 1 cor.

DE PESTE SĔPTĔMÂNĂ

Pentru noua biserică din Cluj.

Au binevoit a mai dărui:

Nr. 271. Dr. Ştefan Morariu, adv. Cluj, 10 cor.
Nr. 272. Irina Pop. văd. Mănăştur, 2 cor.
Nr. 273. Ioan Pop, 1 cor.
Nr. 274. Nastasia Rădeanu, Cluj, 5 cor.
Nr. 275. Luca Stan, preot gr.-cat. Sumurduc 10 cor.
Nr. 276. Petru Dan, preot gr.-cat. Lăpu, 10 cor.
Nr. 277. Ana Gáborfy n. Orian, 1 cor. 20 fil.
Nr. 278. Iosif Cioplea, of. Cluj, 10 cor.
Nr. 279. Mihail Bontescu, adv. Haţeg (rescumpĕrarea fel. de anul nou) 20 cor.
Nr. 280. Dr. Inliu Florian cap. Cluj, 10 cor.

D-zeu să le resplătească cu darurile sale bogate.

— **Dar pentru biserică.** Credinciosul bisericei noastre *Lescuţu Socol* împreună cu familia sa, în septămâna trecută au cumpărat un rînd de haine preoţeşti întreg de pĕr în preţ de *80 coroane*, pentru care binefacere sĕ-i rĕsplătească bunul D-zeu. Această frumoasă *şi creştinească* faptă credem că va îndemna şi pe alţi credincioşi cu frica lui D-zeu ca să dăruiască pentru casa Domnului. In numele comitetului bisericesc: Teodor Chira, preot gr.-cat. şi Laurenţiu Marilă, curator I.

— **Din Aghireş** ni-se scrie, că Dnu *Fekete Lukátsné* (rom-cat) *din Panticeu* a procurat pe sama bisericei noastre un potir de aur in preţiu de 125 coroane. Asemenea *Vila Olar* şi soţia s'a din Aghireş, au dăruit un rênd de ornate negre in preţ de 80 coroane Petru Sarca şi soţia un sticharin şi o cingatoare de 10 cor. Petru Precup şi soţia Apostolieriu 13 cor.

— **Din Gilău** ni-se comunică cum că noul preot, coop. Ben Rusu a făcut foarte bună impresiune la popor în sfintele serbători prin predicile sale. Pentru noua biserică din Aiud poporul însufleţit a dăruit aproape 25 coroane pe disc.

— **Vicerector al Seminarului teologic din Blaj** în locul fieertatului Teodor Vandor, a fost denumit dl Nicolae *Marcu*, teolog abs. şi subprefect la internatul de băeţi.

— **Necrolog** *Iosif Goga* paroch ort. în Reşinari, tatăl iubitului nostru poet Octavian Goga a murit în 24 Decemvrie st. v. 1904, în al 54-le an al vieţii şi în al 25-le an al preoţiei sale. Inmormîntarea s'a săvârşit Marţi în 27 Decemvrie st. v. a c. în cintirimul din Reşinari. Il deplâng: Natanail Goga tată. Aurelia Goga născ. Bratu soţie Văd. Maria Bratu soacră. Octavian, Claudia şi Eugen fii.

— † **Zaharie David,** student în filosofie, în vĕrsta de 23 ani, a murit în 28 Dec. în Cristolţul mare, atins de bruma unei boale ce nu iartă, ci ofileşte în floarea vĕrstei atâtea suflete tinere. Multora le va fi rĕmas în minte numele acestui tiner martir al neamului, a acestei noue jertfe a nevoilor noastre sociale şi politice. Păcatul ce l'a sevârşit în însufleţirea sa tinĕră faţă de patria aceasta, ce îmbracă în haina păcatelor strigătoare la cer şi cele mai nevinovate gânduri, i-a adus pe cap prin 1901 osânda alungării dela toate gimnaziile din ţară. A trecut graniţa dincolo, în ţara slobodă şi primitoare a fraţilor nostri. Gimnasiul l'a mântuit în Iaşi, unde s'a chinuit din greu cu nevoile unui trai lipsit şi neajutorat. De aici i-s'a şi ivit boala. Intors înderĕt, s'a înscris la filosofie, unde s'a izbit de aceleaşi lipse. După un an şi jum. de frământare boala l'a silit să părăsească Clujul şi prieteniî, pe urmă şi viaţa. A fost un tinăr cu mult avânt, cu multă dragoste faţă de trebile neamului nostru, aşa cum între tinerimea noastră rar ţi-e dat să întimpini. La moartea asestui tiner vărsăm o lacrimă caldă pentru însufleţirea, ce a dus-o cu sine în groapă. D-zeu să-l odihnească!

— **Pomul de Crăciun a elevilor şcoalei primare din Deva.** Comitetul Reuniunei femeilor române din despărţămîntul Devei, în şedinţa sa, din 3 Decemvrie 1904 n., a hotărît să se adune bani şi haine pentru pomul de Crăciun şi estimp, însărcinând cu aceasta pe d-na Emilia Moldovan şi pe d-şoara Marieta Olariu. Această propunere frumoasă şi ostenelele zeloase a doamnelor au fost încoronate cu succes frumos, fiindcă în timp de două săptămîni a întrat o sumă de *202 cor. si 20 fil.* — şi anume dela următorii binefăcători:

Reuniunea fem. rom. din com. Hnnedoarei, — Hunedoara inst. de credit s. a. câte 20 cor.; — George Romanul şi soţia, Francisc Hossu Longin, Dr. Alesandru L. Hossu, Dr. Iustin Pop, Dr. Niculae Moţiu, Dionisie Ardelean,, »Industria« bancă din loc, Reuniunea II de înmormîntare locală, Alesandru Moldovan sen., Dr. Virgil Olariu cîte 10 coroane; Valentina Popescu 5 cor.; — George Cusuta, Susana Csatt câte 4 cor.; — Oma Dr. Cserey 3 cor.; — Elena Simionaşiu, Florica Botean, Agata Ardelean, Ana Petco, Maria Zara, Nelia Somogyi, Olivia Man, Gusta Savu, Maria Benea, Romulus Cutean, George Gila, Ioan Antal, Ioan Lazariciu, Vilma Schuster, Dániél Iánosné, Constantin Cismaşiu, si Ioan Pĕrv câte 2 cor.; — Rozalia Papp, Roza Muntean, Maria Kovács, özv. Irimie Péterné, Alaxandru Metz, NN., George Avram, Romul Popa, Ana Messonier, Maria Roman şi August Stoica, câte 1 coroană; — Mihai Ristov 60 fil.; — Duma Zsiga 40 fil.; — Ioan Gila 20 fileri.

Impodobirea pomului şi împărţirea darurilor s'a întâmplat la 4 Ianuarie 1906 fiind de faţă mai multe doamne şi domni, cari anume au venit ca să ia parte din bucuria copilaşilor nostri săraci. Şi ce bucurie a pătruns inimioarele acestor copilaşi, primind câte-un dar dorit.

Mulţămită şi recunoaştere obştească li-se cuvine tuturor celor ce cu darurile şi cu bunătatea lor, s'au grăbit de a câştiga această bucurie dulce bieţilor băieţi de aceiaş lege şi de acelaş sânge. (A. K.)

— **Seratĕ muzicală declamatorică** va aaranja în Bistriţa tinerimea română de acolo, în sara de sf. Vasile în 13 Ianuarie 1906 st. n. sub conducerea Dlui C. F. Rohrbeck, măestru de cor în sala mare a hotelului »Regele Ungariei.« Ince putul precis la 8 oare sara. Preţul de întrare: de o persoană 1 cor 50 bani, cântăreţii au întrare gratuită. Venitul e destinat corului din loc.

— **Societatea »Clubul român« din Viena** s'a constituit pe anul 1906 în chipul următor Presedinte; Dl Dr. Sterie Ciurcu, Vicepresid: Dl George Vîtencu, Secretar: Dl Ionel Isopescu, stud. cult. techn. Cassar: Dl Nico Ilieş, controlor i. r. de poşta. In comissia de controlă a fost ales Dl Dr. Lazar Popovici, dl Ioachim Lazar şi dl Nico Mintencu.

— **Dl Dr. Demetriu Lascu** într'o epistolă ce ne-o trimite la redacţie, desminte cu toată tăria obrăznicia nerusinată ce-o săvârseşte »*Lumina*«, foaia lui Kossuth, publicând un articol cu iscălitura dsale.

— **Tinerimea rom. gr. cat. din Zorlenţul mare** învită la *producţia teatrală* ce va aranja în 20 Ianuarie n. 1906 (Sâmbătă a 2-a zi de botez) în Sala de invăţământ a şcoalei de stat din loc. Inceputul la oarele 7½ seara. Preţul de întrare de persoană: loc I, 1 cor. 20 fill., loc. II. 80 fil., loc de stat 50 fil. Venitul curat e destinat pe sama bisericii gr. cat. din loc.

— **Mulţumită.** Ne fiind în stare a mulţămi în persosnă tuturor acelora, cari cu ocasiunea pierderii şi mutării la cele eterne a scumpei şi neuitatei noastre fiice Margareta şi-au esprimat condoleţiele fie în scris, fie verbal, prin aceasta ne esprimăm cele mai sincere mulţămite. Cluj la 11 Ianuarie 1006. Familia Motta.

— **Colinda bisericei.** In Aghireş, fruntaşa parochie din protopopiatul Clujului, este o datină evlavioasă şi frumoasă, care a mai fost pomenită în foaie, dar e vrednică să se amintească în fiecare an spre a fi urmată şi în tr'alte părţi.

Este obiceiul, că toţi curatorii umblă la Crăciun la colindat astfel adună bani şi colaci ,pe cari îi vînd în folosul bisericei. Iată ce ni-se scrie acum despre folosul acestei datine, care împreună aşa de frumos colinda cu biserica:

Precum în alţi ani, aşa şi în estan la Naşterea Domnului în ziua cea dintâiu după luserat întreg poporul credincios din loc s'a adunat şi a venit la casa parochială, unde a cântat colinda îndatinată, după care apoi apoi membri curatoratului, împărţindu-se în 3 grupuri a colindat din casă în casă, cu care ocasiune cei mai sermani dau câţiva cruceri, iar cei în stare mai bună dau colaci, cari apoi a 2 zi de Crăciun după s. Liturgie se vênd prin licitaţie publică; dintre colacii adunaţi cu colindatul (28 colaci) am rescumperat eu unul pentru D-Voastră, ca să vede-Ţi ce feli de colaci dau prin Aghireş, unii şi alţii, pentru biserică. In modul acesta s'a primit — din vinderea colacilor şi din banii adunaţi pentru biserica 73 cor. 98 fil o sumă destul de însemnată. E o datină, care nu ar strica se fie întrodusă şi în alte sate«.

Constatăm cu mulţămită primirea colacului din Aghireş, care e cât o rotilă mare de plug. Mărimea şi bunătatea lui laudă harnică creştinilor nostri din Aghireş.

— **O uimitoare destăinuire** s'a făcut in zilele trecute in Bucuresti un călugăr El zice, ca *70 de soldaţi români,* prinşi în războiul din 1878, se află şi acum în temniţele turceşti din Constantinopol. Consulatul român din Constantinopol a pornit cercetare.

— **Fraţi din Macedonia** sunt şi acum tot nepăciuiţi de bandele greceşti, car se par că sunt ajutate pe sub mână, de guvernul din Grecia şi de capii bisericei greceşti. România face tot ce se poate pentru de a apăra pe fraţii din Macedonia contra sălbăticiilor greceşti. In parlamentul din România s'a discutat soartea acestor fraţi şi s'a veştejit aspru purtarea Greciei ce dă mână slobodă acestor bande, cari săvârşesc omoruri peste omoruri. — Pentru a se vedea paşii făcuţi de România întru uşurarea sorţii celor din Macedonia, precum şi pentru de a-se pune în adevărata lumină mârşăveniile Grecilor şi suferinţele fraţilor noştri — guvernul român a scos în zilele trecute o carte, numită *«Cartea verde»*, în care cu documente şi cu dovezi ce nu se pot răsturna, — se înfăţisează starea adevărată a lucrurilor. Puterile, cari alt fel recunosc îndreptăţirea purtării regatului român, pe urma acestei broşuri se vor încredinţa şi mai mult de nedreptatea cauzei pelîngă care Grecia stăruie aşa de mult şi întrun chip aşa de sălbatec.

— **In Rusia** se pare că acum e linişte. In Moscva — după baia de sânge din săptămânile trecute când au fost măcelăriţi vre-o 20.000, de oameni în încăierarea dintre ostaşi răsculaţi, se pare că e linişte. Tot aşa se pare că e şi-n Petersburg şi încelelalte oraşe mai mari. — Dar, isbucnirile de bombe arată că'n fundul acestei linişte părute se frământă vijelia răsvrătirilor de mâni. — La marginile împărăţii însă furtuna fierbe, aşa în Polonia şi-n Basarabia unde fraţii de acelaşi sânge cu noi cer drepturile cari li-se cuvin.

Emulsiunea lui Scott.

Se pregăteşte din cel mai bun oleiu de ficat de ştiucă, cu var fosforic si adaugere de natriu, se poate folosi în toate cazurile în cari s'a folosit până acum oleiul de ştiucă. IN EMULSIUNEA LUI SCOTT cuprinsul unsuros al oleiului de ştiucă se împarte în mod potrivit, aşa că oleiul de ştiucă în forma aceasta se poate cu mult mai uşor mistui, decât în forma comună veche. Pe lângă aceea *emulsiunea lui Scott* e fără îndoială de gust bun, aşa că la această lipseşte cu totul gustul greţos ai oleiului de ştiucă comun.

Pentru veritabila *emulsinue a lui Scott* garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o ştiucă mare.

Se capătă în toate farmaciile.

Cu provocare la această foaie, trimiţând înainte 75 fil. în marce postale, serveşte cu sticlă de model

Dr. Budai Emil
»Városi gyógyszertára«
BUDAPEST, IV., Váczi-utcza 34/50.

©BCU Cluj

CĂRŢI NOUE ŞI REVISTE

— **Luceafărul**. Anul IV. Nr. 23—24. Budapesta. 15 Dec. 1905. Cuprinsul: Al. Ciura — Thanatos; Maria Cunţan — Mângăiere (poesie); M. Popovici — Atâta mi-a rămas (poesie); Ioan Agârbiceanu — Dascălul Vintilă; Z. Bârsan — Tăcere (poesie); Gh. C. Ionescu — Ada-Kaleh; A. Toma — Secerişuri; V. Pop — Victimile peşterei Ialomicioara; G. Prut — Verde frunza-i verde; Din mănăstirea Argeşului: Visul lui Manole comp. de Iacob Mureşan; Iacob Mureşan. Cronică: Dări de samă şi notiţe bibliografice.

— **»Musa română«** a d-lui Iacob Mureşan, cel mai de samă compositor artist la noi, dar nu ţinut în cuvenită samă, învie cu începutul acestui an pentru a doua oară din morţi, din moartea ce i-a pricinuit-o nepăsarea şi nesprijinirea publicului iubitor de artă a neamului nostru. Nădăjduim, că a doua înviere va duce »Musa Română« la izbândă mănoasă. Abonamentul de 16 cor. pe an este a se trimite d-lui Iacob Mureşan, profesor de musică în Blaj, Balázsfalva.

— **»Păstorul sufletesc.«** Periodic de predici Anul I. Nr. 1. 1 Ianuar 1906. Cuprinde: Doue predici de Crăciun, una de Alimpiu Coste, preot şi cealaltă de I. Budişan, preot; Predică de Anul nou de Al. Burbulovici vicariul Silvaniei; Predică pentru botezul Domnului de Graţian Flonta; Predică de duminecă după botezul Domnului de I. Budişan; Predică pe Dumineca lui Zacheiu de Avram Dragoş; Vorbire la cununie de Al. Barbulovici; Predică la înmormântarea unei fete tinere de Tit Bud, vicariul Maramurăşului; Inaintea stei Eucharistii, de S. Gocan, teolog; Despre s. sacramânt (de ce nu taină? «Rěv.«) a Eucharistii, de Aug. Vicaş protopop; Oratoria sacra dl Ariton Popa, preot. — Apare în Şimleu, odată la lună. Preţul pe un an 10 cor.

— **»Tovărăşia»** e numele unei noue foi ce apare dela începutul acestui an în Hunedoara, sub conducerea dlui Vasile C. *Osvadă* directorul însoţirii «Agricola». Aceasta foaie va umplea un gol adânc simţit la noi. Tovărăşiile, cari sunt sufletul propăşirii economice, trebuie sě prindă rădăcină şi la ţerenii noştrii. Destoinicia dlui Osvadă şi zelul ce'l desfăşură ne fac să credem în bunătatea acestei foi, de aceia o recomândăm tuturora Preţul pe an 8 cor. Apare tot la 10 zile.

— A apărut Nr. 12 din **»Junimea Literară«**. cu următorul cuprins: Mihail Teliman — A fost odată. Rotică — Tomnatic (versuri). S. Fl. Marian — Fata pădurii. T. Robeanu — In bolta dela craiul negru (versuri). V. M. — Oct. Goga (fine). V. Loichiţă — Prohodul verii (versuri). I. Paltin — Prin geam. Nicu Dracinschi — Rugă (versuri). Alcuno — A fost un timp (versuri). Alcuno. — Putna. Iancu I. Nistor. — Cântec. Leandru. — Dări de samă. — Cronică. G. Codreanu, Lili. — Notiţe bibliografice.

DE INCHIRIAT

In strada Vesselényi Miklós, nr. 26, e de dat în chirie cu 1 Aprilie n. 1906. **Un mare local de prăvălie,** bine situat, în colţul alor 2 strade, sub localurile băncii »Economul«, în faţa postei centrale. Tot, acolo în curte, **un cuartir cu 3 chilii şi culină.**

Oferte în scris, pentru amîndouă, ori separat, a se adresa către **direcţiunea Economului** până în **20 Ianuarie** n. 1906.

1—1

A apărut:

Lucian Bolcaş

Năvăliri Barbare

Nuvelă

»Luceafărul«
Institut tipografic şi de editură Budapesta.

(1—2)

Se poate comanda dela autor: Budapesta VII., Izabellatér 3.

Preţul 1 cor. + 10 bani p. porto.

Fiecare damă

2—6

află la mine câştig lateral preţios cu lucruri de mână, lucrul se dă în ori ce loc! Prospect cu modele gata se trimit pentru 30 fil. (în marce) **Regine Beck.** Viena XX., Brigittenauerlände 28.

Diplomă de laudă dela expoziţia internaţională industrială din Paris 1886.

Distins cu 9 medalii. Distins cu 9 medalii.

SESZTÁK JÁNOS

2—10

Are atelier de pictură pe porcelan, pe majolică, pe sticlă în Cluj. Str. Jokai Nr. 2. (Casa grofului Rhédey, faţă în faţă cu hotelul New-York.)

Pregăteşte picturi şi desemne de probă pentru lucru femeiesc de mână; pe pânză, pe mătasă, pe catifea ş. a., mai departe face întregire de chipuri şi lipire pe porcelan, pe majolică şi pe sticlă, asemenea dă şi instrucţie amatorilor în tot feliul de pictură.— Preoţii cari vor face comande pentru zugrăvirea de biserici vor fi favorisaţi.

Mare medalie de argint dela soc. de industr. din ţară.

Weisz & Comp.

Atelier şi magazin de haine pentru bărbaţi şi copii.

Cluj, Strada Deák Ferencz nr. 9.

Reîntorcêndu-mě din călătoriile pentru cumpărările de toamnă, îmi iau îndrăsneala de a atrage luarea aminte a p. t. public şi părinţi asupra prăvălii şi magazinului nostru bogat, provězut cu haine de bărbaţi şi de copii, fiind în stare de a efectul şi cele mai delicate comande.

Mare magazin de ţěsături engleze şi scoţiene. Magazin mare de haine gata din pregătire proprie, de blănării şi de bunde de oraş şi de călătorie, paltoane sport şi daneze de piele şi alte mărfuri aparţinătoare acestui ram.

O singură târguială de probă poate încredinţa pe ori-cine despre aceea, că firma noastră e cel mai bun şi mai ieftin isvor de cumpărare.

Cu stimă cere părtinirea preţioasă a p. t. public

(82) 8—20 **Weisz & Comp.**

„THE STANDARD"

fondată în anul 1825.

Efectueşte **asigurări pe viaţă** pe lângă condiţiuni foarte favorabile.

Incasso anual	Avere proprie
Cor.: **34,600.000**	Cor.: **274,000.000**
Dividende solvite	Despăgubiri de viaţă
Cor.: **170,000.000**	Cor.: **570,000.000**

Agentura generală pentru Transilvania:
Cluj. Strada Ferencz-József Nr. 17.

Filiala pentru Ungaria:
Budapesta, Strada Kossuth-Lajos nr. 4 în Palatul Standard. (Casa proprie).

Centrala generală:
Edinburg. (Anglia).

Cruce sau stea dublă

electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret.

Vindecă şi înviorează pe lângă garanţe.

Deosebită atenţiune e a se da împrejurării, că acest aparat vindecă boale vechi de 20 de ani.

Aparatul acesta vindecă şi foloseşte contra *durerilor de cap şi dinţi, migrene, neuralgie, împedecarea circulaţiunii sângelui, anemie, ameţeli, ţiuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni şi la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenţa, insomnie, epilepsia, circulaţia neregulată a sângelui* şi multor altor boale, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. *In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părţile lumii, cari preţuesc cu mulţămire invenţiunea mea şi ori-cine poate examina aceste atestate.* Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atenţiunea P. T. public asupra faptului, că *aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta«* de oare-ce »Ciasul-Volta« atât în Germania cât şi în Austro-Ungaria a fost *oficios oprit* fiind nefolositor, pe când *aparatul meu e în genere cunoscut, apreţiat şi cercetat.* Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeosebi.

Preţul aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburi cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Preţul aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii şi femei de constituţie foarte slabă.

Expediţie din centru şi locul de vânzare pentru ţară şi străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,
V., strada Vadász 42 G. colţul strada Kálmán.

3—52

Cei mai distinşi chemiciani şi autorităţile medicale declară

Apa de pěr Käthe

ca singurul şi cel mai sigur mijloc pentru câştigarea unui pěr a unei bărbi şi sprâncene mari şi stufoase. Intr'un timp de tot scurt un efect surprinzător.

9—10

Preţul unei sticle şi a unui borcănel Coroane 2·—, 3·—. Sticlă de probă C. 1·40. Se trimite pe lângă rambursă numai dela doamna **Käthe Menzel, Viena, XVIII., Schulgasse 3. I. St. Thüt**

Credit personal!

Cu şi fără garanţe pentru oficieri, preoţi, amploiaţi de curte, de stat, pentru amploiaţi privaţi, pentru învěţători, neguţători, meserieşi, aplicaţi comerciali, pentru dame cu drept de pensiune şi pentru privaţi de ori ce categorie pe un limp de $^1/_4$—25 ani, fiind a se replăti sau în rate tunare, sau la fiecare pătrar sau jumătate de an, când capitalul şi camăta deodată se *solvesc!*

Specialitate: Credit personal în senzul anchetei din Paris-Viena (capitalizarea lefei.)

4%! 4%! 4%! 4%!

Credit real!

dela 300 cor. în sus pe locul I. II şi **III.** pentru posesori de realităţi, de pământuri, de camete de case provinciale, de vile, de fabrice, de băi de mori, de izvoare minerale şi de alte izvoare, pentru posesori de ocne de peatră şi or ce fel de proprietăţi în mărimea de a 3-a parte a valorii preţuite.

Credite pe zidiri!

Pe zidiri de ori ce fel solvibile în 2—3 rate conform stadiului încare se află zidirea.

Convertirea datoriilor la privaţi şi la bănci.

Escompturi de cambii şi reescompturi şi schimb de accept pentru comercianţi!

Noi pregătim şi financiăm planuri pentru întreprinderi, cari au să se înfiinţeze. Primim apreciări tehnice şi geologice prin oameni de specialitate. Ne ocupăm de transformarea intreprinderilor existente în societăţi pe acţii.

Lucru de tot real! Resolvare repede şi discretă prin institute din ţară şi prin institute anglese-francese de prima clasă.

Referenţe prime! 2—12

Cereţi prospect!

Pentru rěspuns să se alăture marcă postală!

Meller L. Egyed
Budapest, V., Váczi-körut 26.

Institutul indigen de asigurare

Fondat la 1868 **„Transsylvania"** Fondat la 1868

se recomandă pentru încheierea de *Asigurări de foc şi asupra vieţii, de rente, zestre, pe cheltuelile înmormêntării etc.* în toate combinaţiile şi cu tarifele cele mai ieftine.

Valori asigurate:	Despăgubiri prestate:
105 milioane cor.	**7 milioane coroane.**

Sfaturi în toate afacerile de asigurare se dau fără nici o cheltuială.

Acuisitori buni se caută în condiţiuni favorabile.

Agentura generală în Cluj, Emketér 16.

Asigurări se pot face la **»Economul«** şi la **Agentura »Transilvaniei«** în Cluj.

In cancelaria subscrisului un

candidat de advocat

cu pracsă află imediat aplicare. Doritorii de-a ocupa acest post sunt rugaţi aşi trimite petiţiile subscrisului notificând pretensiunile, şi condiţiile. Candidaţi cu pracsă bună sunt preferiţi.

Hátszeg, 1/6. 1906.

Dr. Gavriil Suciu
advocat.

1—2

Tigporafia »Carmen« Petru P. Bariţiu, Cluj — Kolozsvár.

©BCU Cluj